

Verkiezingsprogramma D66 Zaltbommel

Bommelerwaard

D66

Brug naar de

Bommelerwaard

Ambitie en daadkracht

D66

Voorwoord Lijsttrekker

Tijd voor een frisse Waalwind Tijd voor D66!

Het is aftellen naar de raadsverkiezingen op woensdag 21 maart a.s. Dit biedt kansen op verandering. En ook hier in Zaltbommel is het tijd voor verandering, tijd voor een frisse Waalwind.

Die frisse Waalwind gaat over een andere, een nieuwe aanpak. Een aanpak met meer visie, met de blik vooruit op de verdere toekomst. In een onrustig tijdperk hebben mensen behoefte aan een houvast, aan een leidraad. Vrij vertaald naar president Macron van Frankrijk: aan een stevig verhaal, aan het schrijven van geschiedenis. Ook in Zaltbommel kunnen we de komende jaren geschiedenis gaan schrijven, een fundament leggen voor een gezonde toekomst voor onze vestingstad.

Het rapport Berenschot is een stevige onderlegger om zo snel als mogelijk te komen tot **één gemeente Bommelerwaard**. Het vertragen van politici, vaak veroorzaakt door kiezersbelangen, kost alleen maar onnodige energie. Ondernemers, organisaties en ambtenaren van beide gemeenten zijn in hun denken al veel verder. Zij vinden de gemeente Bommelerwaard een logische en verstandige stap. Neem die stap, zeggen wij! D66 loopt niet weg voor de discussie over dit onderwerp. Ook al komen er verkiezingen aan. Wij zijn ervan overtuigd, dat samengaan met Maasdriel de juiste keuze is voor onze inwoners.

Er zijn allerlei grote dossiers die vol ongeduld wachten op een daadkrachtige aanpak. Een aanpak met ambitie. Met die aanpak kunnen we de komende vijftig jaar het verschil maken. Ik noem drie belangrijke voorbeelden: de Binnenstad, de toekomstige Buitenstad en toerisme en recreatie in combinatie met kunst en cultuur.

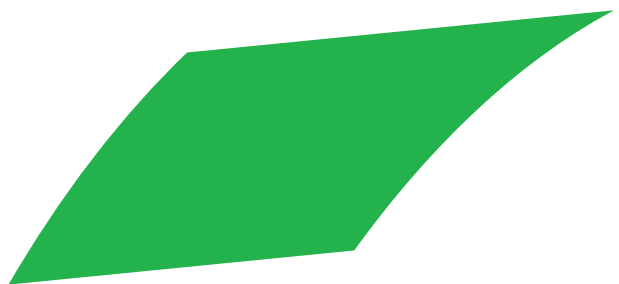
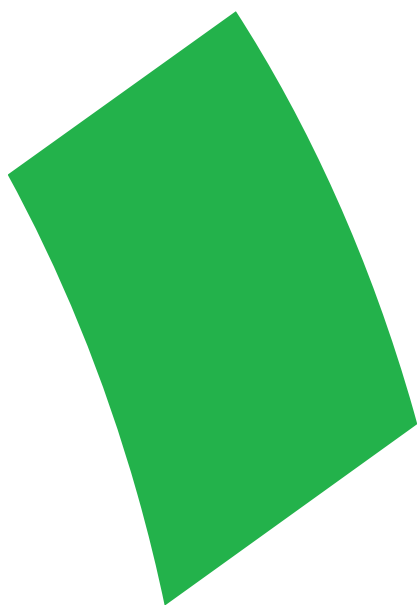
De **Binnenstad** heeft veel potentie om te worden tot belevingsstad. Maak meer en integraal gebruik van de onderscheidende positie met hoofdelementen als cultuur, historie en ligging. Niet vanuit het achterhaalde oude winkeldenken, maar op een nieuwe toekomstgerichte manier. Laat "gewone" winkels voor meer dagelijkse boodschappen van kleur verschieten naar speciaalzaken, ambachtelijke winkeltjes, vermenging van functies, o.a. met kunst. Faciliteer wat nodig is en bouw een parkeergarage.

De **Buitenstad** vormt de uitgelezen kans voor de toekomst van onze gemeente. De combinatie van de imposante Waal, de historische vestingstad en de pittoreske inbedding in het landschap kunnen de unieke sleutel voor een toekomstgericht en tot de verbeelding sprekend plan vormen. Het is noodzakelijk om creatieve ideeën en suggesties uit de samenleving meer te omarmen en met open vizier te betrekken. Dit gebeurt nu te weinig.

Er is nog een wereld te winnen als het gaat om **toerisme en recreatie**. Stap voor stap worden vorderingen gemaakt, maar het kan en moet voortvarender. Meer rendement betekent meer arbeidsplaatsen en meer inkomsten voor ondernemers. In combinatie met kunst en cultuur levert het ook een beter imago op. En dat betekent, dat wij als woonregio en locatie voor bedrijfsvestigingen hoger op de interesselijst komen te staan.

Kortom, er is volgens D66 nog veel te doen. Tijd voor verandering. Tijd voor een frisse Waalwind. Tijd voor D66! Op 21 maart bent u aan zet. Doet u met ons mee?

Thom Ummels, lijsttrekker

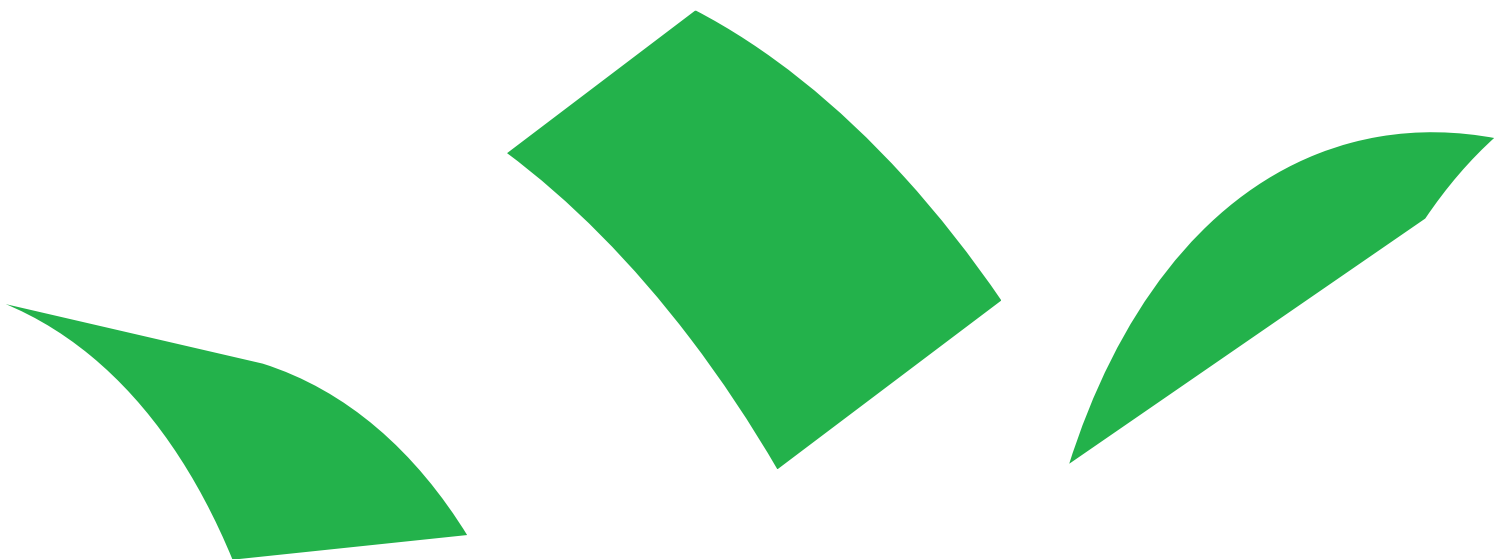

Waar D66 voor staat

D66 is een sociaal-liberale partij. Ons fundament bestaat uit zelfbeschikking en gelijke kansen voor mensen, sociale rechtvaardigheid, controle van de macht en toekomstgerichtheid.

D66 gelooft in democratie. In argumenten. In overtuigen.

Openheid, eerlijkheid en oog voor de gevolgen van besluiten voor de (individuele) inwoner(s) staan bij ons voorop.

1. Naar één gemeente Bommelerwaard

- De gemeenteraden van Maasdriel en Zaltbommel hebben een gedegen onderzoek laten doen naar de opties voor vergaande samenwerking en samengaan van beide gemeenten. In dit rapport Berenschot staan alle lichten op groen voor het samengaan tot één sterke gemeente Bommelerwaard.
- D66 is altijd voor samenwerking als dat goed is voor de inwoners. Bij ons geen angst om op te gaan in een groter geheel. Als dat beter is voor de inwoners, waarom niet?
- De gemeente Zaltbommel kan het niet meer alleen. Er liggen steeds meer en ingewikkelde taken op het bordje van de gemeente. Bijvoorbeeld bij langdurige zorg, jeugdzorg, milieu en deelname aan het arbeidsproces. De dienstverlening staat onder druk.
- Inwoners, verenigingen en het bedrijfsleven zijn gebaat bij een robuuste en toekomstbestendige gemeente. Maasdriel en Zaltbommel zijn hiervoor de natuurlijke partners in het samenhangend gebied van de Bommelerwaard. Kwetsbaarheid neemt af en kwaliteit neemt toe! De ambtelijke organisaties van beide gemeenten zijn om die reden voorstander van het samengaan.
- In de nieuwe gemeente Bommelerwaard kunnen belangrijke voorzieningen voor de inwoners als theater, bibliotheek en sociale zorg overeind blijven. Kan het gemeentebestuur zich sterker opstellen in de regio en naar de provincie. Kosten dalen op den duur, bijvoorbeeld door relatief goedkopere aanbestedingen, minder bestuurders en lagere huisvestingskosten.
- Inwoners hoeven zeker niet bang te zijn voor verlies van de eigen identiteit. Ieder dorp/elke wijk heeft een eigen identiteit en die blijft bestaan, ook als gemeenten met elkaar samengaan. De dorpsraden hebben hierbij een belangrijke rol.
- Een ambtelijke fusie (één organisatie voor alle ambtenaren) is niet genoeg. Dit kost alleen maar tijd, energie en geld. Het is een rituele dans om echt samengaan te vertragen! Bovendien: welke baas moet door een ambtenaar worden gediend bij meningsverschillen tussen de gemeenteraden van Zaltbommel en Maasdriel (denk aan de geitenstal-discussie)?

D66 wil:

- een bestuurlijke fusie in de komende raadsperiode: het samengaan van Maasdiel en Zaltbommel tot één nieuwe gemeente Bommelerwaard;
- materiële en financiële steun van het Rijk en de provincie bij dit fusieproces;
- intensief en open overleg tussen de gemeenteraden van Maasdiel en Zaltbommel om dit proces in goede banen te leiden;
- intensiever gebiedsgericht werken in wijk en dorp. Inwoners van wijken en dorpen worden nauw betrokken en geraadpleegd tijdens het fusieproces.

Verder in de regio

- De bestaande regionale samenwerking van gemeenten in Rivierenland kan worden voortgezet. Voorwaarden voor deze samenwerking zijn meer democratische controle door de gemeenteraad en een beter inzicht in het reilen en zeilen van de regio.
- Daarnaast moet de strategische samenwerking met de gemeente 's-Hertogenbosch verder worden uitgebouwd. Daar kan de Bommelerwaard vruchten van plukken.

2. Iedereen doet mee!

Communicatie Participatie Cocreatie

- Inwoners willen goed bediend worden door hun gemeente. Dit geldt ook voor ondernemers en organisaties. Goede dienstverlening en klantvriendelijkheid zijn hiervoor de basis.

Dit betekent:

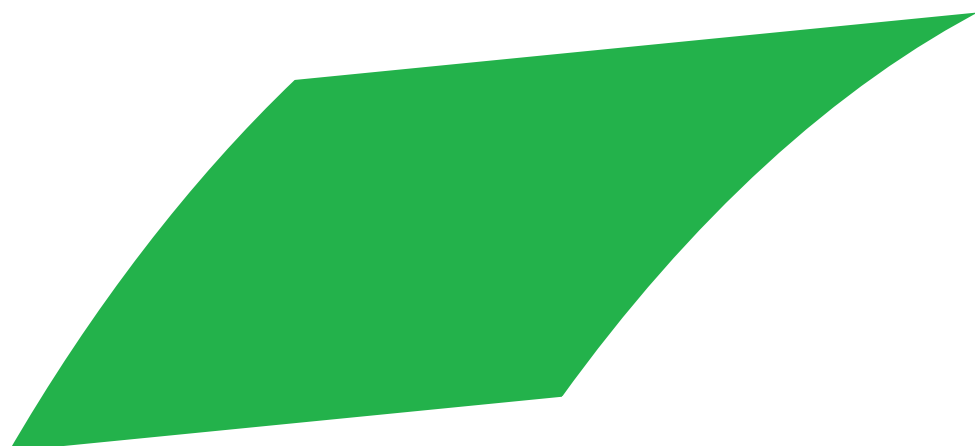
- doelmatiger werken en minder regelgeving;
- meer ruimte voor inwoners om zaken zelf op te pakken;
- gemeente en inwoners samen zaken laten uitvoeren;
- inwoners eerder bij zaken betrekken.

D66 wil:

- inwoners en ondernemers zo vroeg mogelijk betrekken bij de voorbereiding van beleid. Vooraf moet duidelijk zijn welke invloed mensen hebben op het beleidsproces. Achteraf wordt uitgelegd waarom suggesties niet zijn benut. Contact geeft transparantie, inspraak betrokkenheid en begrip kweekt vertrouwen;
- dat inwoners zelf een raadsvoorstel of motie kunnen indienen, als ze hiervoor voldoende handtekeningen verzamelen;
- meer zeggenschap voor wijk- en dorpsbewoners over de besteding van het budget voor hun woonomgeving en dat ambtenaren proactief de inwoners helpen om het juiste loket te vinden en de juiste vraag te stellen om bij het geld te komen dat beschikbaar is voor het op te lossen probleem;
- dorps- en wijkraden een belangrijke rol geven in dit proces. Hiervoor zijn een grotere representativiteit en transparantie vereist. Bijvoorbeeld door een openbare procedure om lid te kunnen worden, openbare verantwoording over activiteiten en aantoonbaar draagvlak voor standpunten van de dorps-/wijkraad;
- tafelgesprekken met inwoners en organisaties en gebruik maken van internetpanels, opiniepeilingen e.d.;
- dat inwoners laagdrempelig contact kunnen leggen met de gemeente. Intensiever gebruik van digitale communicatiemiddelen zoals social media, WhatsApp zijn nodig. De gemeentelijke website moet worden verbeterd;
- dat de lokale omroep een betere rol krijgt bij de informatievoorziening van inwoners;
- dat de mobiele bereikbaarheid van onze dorpen met spoed verder wordt verbeterd en glasvezelverbindingen snel worden aangelegd;
- de activiteiten van de raadswerkgroep “Een Goede Raad” met kracht voortzetten; naast Gast van de Raad, Raad on tour naar dorpen en wijken en de Jeugdgemeenteraad meer acties op het gebied van bestuurlijke vernieuwing (ontmoetingen met inwoners en organisaties).

3. Bedrijvigheid motor levendige maatschappij

- Een sterke economie is zeer belangrijk voor de lokale gemeenschap. Ondernemende mensen zijn een basis van een open en levendige maatschappij. D66 waardeert ondernemerschap dan ook positief.
- Goed vestigingsklimaat hangt samen met aantrekkelijke en veilige winkelstraten, goede bereikbaarheid en een breed aanbod van kunst, cultuur en horeca.
- De verantwoordelijkheid ligt in handen van lokale partners. De gemeente is verbinder van partijen én aanjager van ontwikkelingen. Deze rol moet veel intensiever worden ingevuld. Er moet meer ruimte komen door minder regels.
- De versterking van de grootschalige economie, bijvoorbeeld het aantrekken van grotere bedrijven, is een kerntaak die in regionaal verband moet worden uitgevoerd.
- D66 wil mensen zoveel mogelijk aan werk helpen en daarbij zijn scholing en onderwijs van elementair belang. Werk zorgt voor inkomen en draagt bij aan het netwerk van mensen. Het voorkomt zo sociaal isolement.
- De gemeentelijke organisatie heeft een voorbeeldfunctie voor andere ondernemingen. Ook bij het aan werk helpen van kwetsbare mensen.

D66 wil:

- de belangrijke verbindingssassen A2, spoorlijn en Waal nog meer, en ook internationaal, inzetten bij de marketing van ons gebied en de acquisitie van bedrijven;
- een gezamenlijke acquisitie en bedrijfsbegeleiding van Maasdriel en Zaltbommel met behulp van de één loketfunctie als servicepunt;
- ondernemers de ruimte geven. De gemeente moet proactief werken en faciliteiten bieden, meedenken en ondersteunen; een voorbeeld is het experimenteren met regelvrije gebieden;
- meer gebruik maken van crowdsourcing en adoptie van bijvoorbeeld rotondes en plantsoenen;
- de Binnenstad van Zaltbommel in hoog tempo aantrekkelijker en levendiger maken: “Vestingstad Zaltbommel”. Nog is het niet te laat! Niet door te praten, maar door te doen. Meer echte visie en daadkracht dus. Betrek hierbij ook inwoners, bezoekers en ondernemers en deskundigen van buiten. Hierbij passen ook actief binnenstadsmanagement en een Vestingstadmanager;
- dat de gemeenteraad een heldere beleidskeuze maakt: Zaltbommel als Belevingsstad. Dit houdt onder meer in, dat er in de binnenstad primair plaats is voor bijzondere en attractieve winkels en minder voor de “gewone” boodschappenwinkel. Van “runshoppen” naar “funshoppen”!;
- daarnaast andere middelen toepassen om leegstand te bestrijden en het “kleurverschieten” te bevorderen en om de verblijfsduur van bezoekers te verlengen.
Voorbeelden: functievermenging(“blurring”), flexibel omgaan met bestemmingen, evenementen en permanente attracties, bevordering toeristisch bezoek, winkelopstelling op zondag, sfeerbepalende elementen en het (tijdelijk) invullen van leegstaande winkelpanden, bijvoorbeeld door exposities, showrooms e.d.;
- snelle invoering van een autovrije/luwe binnenstad. In het kader van de Belevingsstad is dit een belangrijke maatregel om het centrum van Zaltbommel veiliger en sfeervoller te maken. Het moet er nu eindelijk eens van komen. Ondernemen is ook durven!;
- de bouw van een parkeergarage voor inwoners en bezoekers bij de entree van de binnenstad (Bossche Poort of Beersteeg) om de parkeerdruk te verminderen. Dit moet een uitnodigende entree van de stad vormen;
- dat het project Buitenstad niet op een bureau blijft liggen, maar daadwerkelijk wordt aangepakt. Doe dit samen met kennis en know how van mensen en organisaties in de gemeente, onder meer de Vereniging Buitenstad. Er zijn maar weinig plekken in Nederland met zo’n sterke mix van ligging, rivier, cultuurhistorie, vestingstad en bereikbaarheid. In de Buitenstad moet de focus worden gelegd op kwaliteit en aantrekkingskracht. Hierbij verdienen elementen als wonen en architectuur, watersport, cultuur en uitgaan, culinair en wellness bijzondere aandacht. Essentieel zijn de zichtlijnen naar en vanaf de Waal;
- ruimte geven aan schone en duurzame bedrijven. Bestaande vervuilende en risicovolle bedrijven, zoals Sachem, moeten een goede milieuvergunning hebben. De gemeente dient scherp toe te zien op de naleving en handhaving.

4. Kunst cultuur en onderwijs: cement van samenleving

- Kunst en cultuur vormen het cement van elke samenleving. Zaltbommel en de Bommelerwaard hebben zeer veel te bieden op het gebied van kunst en cultuur. Nieuwe impulsen zijn nodig om dit culturele aanbod te behouden en te verrijken. Daarvoor is actief beleid nodig dat de meerwaarde van kunst en cultuur koppelt aan bedrijvigheid en economische ontwikkeling. Het leidt tot de komst van meer bezoekers, inwoners en bedrijven.
- Er is meer aandacht nodig voor en bescherming van het rijke materiële en immateriële cultuurhistorische erfgoed in de Bommelerwaard. Met als doel: bevordering van een bewuste beleving en een beter begrip van de directe leefomgeving.
- D66 is onderwijspartij. Het is onze overtuiging, dat jeugd een start verdient zonder taalachterstand. Door de instroom van arbeidsmigranten en hun navolgende generaties, ligt daar een grote uitdaging. Laaggeletterdheid en analfabetisme moeten uiteraard in alle lagen van de bevolking stevig worden aangepakt.
- D66 vindt het belangrijk dat alle jongeren een opleiding hebben gevolgd. Goed basisonderwijs, als het enigszins kan in de eigen kern of wijk, is noodzakelijk. Daar wreekt zich het grote aantal kleine scholen. Schaalvergroting is gewenst, zonder dat het aanbod op de schaal van wijk en dorp verdwijnt en zonder dat de kwaliteit van onderwijs omlaag gaat.

D66 wil:

- een actievere rol van het gemeentebestuur, waarbij kunst en cultuur gericht zijn op maatschappelijke verbinding. En op werving als onderdeel van een totaal citymarketingbeleid. Dit betekent onder meer: initiatieven steunen, stimuleren van nieuwe activiteiten, deuren openen, faciliteiten bieden, bedrijven benaderen, netwerken aanboren, jongeren en nieuwe Nederlanders meer betrekken e.d.;
- over de regio- en gemeentegrenzen heen kijken en samenwerken met andere gemeenten, de regio en de provincie, zodat Vestingstad Zaltbommel zich landelijk meer profileert als het culturele hart van de Bommelerwaard en omliggende regio;
- dat evenementen als Pracht in de gracht, de kunstroutes BKR en Kunst, Kiezel en Klei, het Emmy Verheymfestival, concerten in de Gasthuiskapel, en andere culturele activiteiten vanuit die invalshoek bredere steun krijgen. Het initiatief voor een overkoepelend Festival Bommelerwaard wordt toegejuicht en biedt een uitgelezen kans voor de samenwerking met organisaties, gemeenten en bedrijven;
- de Poorterij nog meer uit laten groeien tot het cultureel centrum van de Bommelerwaard en omliggende regio. Naast theateractiviteiten en andere vormen van kunst en cultuur wordt het steeds meer een brede maatschappelijke ontmoetingsplaats, ook voor amateurkunst;
- leegstaande panden ter beschikking (doen) stellen voor kunst en cultuur. Pand 9 is hiervan een goed voorbeeld;
- de verbinding van kunst en cultuur met onderwijs blijven stimuleren door culturele vorming op scholen en voortzetting van de cultuurcoach;
- een jaarlijkse Cultuurprijs voor het beste culturele initiatief, de benoeming van een Stadsdichter en de oprichting van een publiek-privaat Cultuurfonds. Dit fonds is gericht op initiëring en ondersteuning van culturele activiteiten (festivals, evenementen, projecten);
- monumentale gebouwen in stand houden en parels als Slot Loevestein en het Stadskasteel maximaal ondersteunen;
- dat de gemeente ouders van kinderen met een beperking financiële ondersteuning biedt voor het vervoer naar een passende school. Ouders die zelf vrijwillig kiezen voor een specifieke school worden niet ondersteund;
- meer samenwerking vanuit de regiogemeenten met hoger onderwijs en universiteiten. Ook om de Bommelerwaard meer innovatieve kracht te geven;
- ontwikkeling van op de streek gerichte hoogwaardige cultuurhistorische lespakketten voor het basisonderwijs.

5. Een schoon en duurzaam milieu

- Ook in de Bommelerwaard is nog een flinke slag te maken als het gaat om duurzame energie en de energietransitie. D66 vindt dat de transitie naar een duurzame samenleving ook economische kansen biedt.
- Gemeenten hebben hierbij een bijzondere rol. Ze dienen zelf het goede voorbeeld te geven door te werken aan een “klimaatneutrale gemeente”. Dit houdt in: minder energiegebruik en de energie die je gebruikt duurzamer opwekken.
- In de Bommelerwaard is de afgelopen decennia veel open ruimte en groen verdwenen, met name door kassenbouw. Wat er nu nog over is, wil D66 koesteren en versterken. Dit geldt ook voor het groen in woonwijken en de dorpen. Meer groen maakt de leefomgeving aantrekkelijker en gezonder.

D66 wil:

- de komende jaren alles op alles zetten voor de energietransitie, waarbij de Bommelerwaard zo snel mogelijk energieneutraal en klimaatbestendig wordt. Samen met inwoners en ondernemers stelt de gemeente hiervoor een “Gebiedsarrangement” op. Hierin staat hoe we samen het klimaatvraagstuk aan gaan pakken;
- een gemeentelijke aanpak volgens de methode “wortel en stok”. De wortel: subsidies, leningen, voorkeursbeleid. De stok: handhaving, normering;
- sanering van de glastuinbouw. Dus niet meer, maar aanzienlijk minder kassen!;
- bedrijven die nu een gevaar vormen en overlast veroorzaken, verplaatsen naar daarvoor geschikte bedrijventerreinen. En gelijktijdig voorkomen dat bestaande of nieuwe bedrijven overlast gaan veroorzaken;
- zonnepanelen op nieuwe woningen als onderdeel van een duurzaam ontwerp. Ook bedrijven dienen zich duurzaam te ontwikkelen;
- dat ook de Bommelerwaard een bijdrage levert bij de toepassing van windenergie op land. De gemeente heeft een rol bij het meedenken over geschikte locaties en de participatie van inwoners. Door inwoners als lokale investeerders mede-eigenaar te maken van lokale windmolens worden betrokkenheid en draagvlak vergroot;
- met spoed een plan van aanpak voor de transitie van aardgas in de bestaande bouw. Moeten inwoners hun cv installatie nog gaan vervangen?;
- met woningbouwstichtingen afspreken dat zij bestaande woningen vergaand duurzaam en energiezuinig renoveren. Dit houdt in: geen nieuwe woningen meer op gas en alle woningen voorzien van zonnepanelen en warmtepompen;
- lokale en regionale initiatieven op duurzaam energiegebied worden ondersteund, zoals de Coöperatie Bommelerwaard;
- bedrijven die stank-, geluid- of verkeersoverlast veroorzaken houden aan de geldende regels en de afgegeven vergunning. Strakke handhaving is de basis;
- intensieve veehouderij, zoals een megageitenstal, wordt met alle mogelijke middelen tegengegaan. Primair met het oog op de volksgezondheid, maar ook in verband met economische en verkeersnadelen;
- bouwen in de kernen op bestaande locaties alleen toestaan met behoud van de groene ruimte en met voldoende en passende speelruimte voor kinderen.

6. Toerisme en recreatie speerpunt

- De Bommelerwaard is aantrekkelijk voor toeristen en bezoekers. Dat biedt goede kansen en mogelijke inkomsten voor ondernemers en de gemeente.
- Er is nog veel te doen op het gebied van de vrije tijdseconomie. Het wordt steeds meer een belangrijke motor in onze lokale en regionale economie. Door regionale samenwerking van de betrokken organisaties en het bedrijfsleven kan er veel meer worden bereikt.

D66 wil:

- de toeristische en recreatieve kansen beter benutten door meer professionele aandacht voor de promotie en marketing van ons gebied;
- meer bezoekers en toeristen naar de Bommelerwaard trekken. Bijvoorbeeld door aansprekende en goed afzetbare arrangementen kastelenroute, landschapsroute, rondje pontje, kunstroute e.d.;
- de functie van het Toeristisch Informatie Punt (TRIP) blijven ondersteunen en verder versterken;
- de opbrengst van toeristenbelasting en precariorechten terrassen rechtsreeks aan de sector besteden;
- een overkoepelende publiek-private organisatie die zich richt op de integrale promotie en marketing van de Bommelerwaard. Dus niet alleen voor toerisme en recreatie, maar ook voor kunst en cultuur, evenementen en algemene marketing op de gebieden wonen, winkelen, werken en onderwijs;
- kernwaarden van ons gebied beter benutten, met name de verbinding Slot Loevestein met de vestingstad Zaltbommel, het grote aantal kastelen en monumenten en de unieke ontwikkeling van onze uiterwaarden, in het bijzonder het Munnikenland;
- dat er in hoog tempo één of meer grote publiekstrekkingen worden gevestigd. D66 geeft volle steun aan de realisering van het Fiep Westendorppaviljoen als trekker voor de binnenstad. Belangrijk is de samenhang van het paviljoen met het Stadskaasteel en de Poorterie. Een andere publiekstrekker zou een multifunctioneel Leisurecentrum bij het station kunnen zijn;
- de lokale recreatieve en toeristische bedrijvigheid, zoals diverse vormen van horeca, hotel en bed & breakfast, musea, ateliers en galleries stimuleren en laten uitbreiden. Hierbij passen ook het aantrekkelijker maken van de haven in Zaltbommel, camperplaatsen en klompenpaden;
- dat recreatieve voorzieningen die de overheid (mede) bekostigt, bijv. veerponten, ook op zondag toegankelijk zijn.

7. Zorg voor en met elkaar

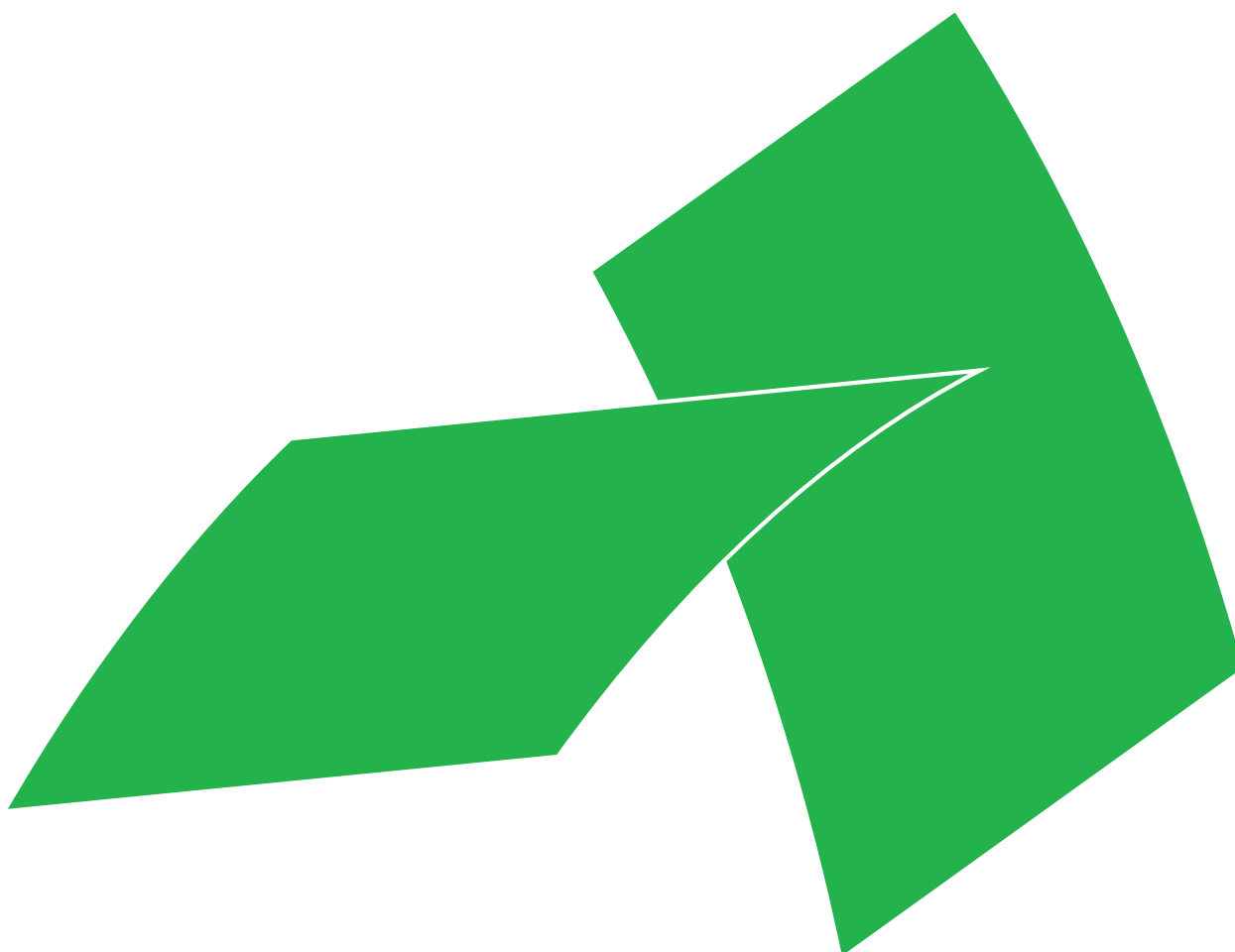
- Voor D66 staat voorop, dat mensen gebruik maken van hun eigen kracht. Hier horen wel de volgende zaken bij: zeggenschap, keuzevrijheid en vooral ook aandacht en een goed vangnet voor de minder/niet zelfredzame inwoners in onze samenleving. Hierbij hebben we ook aandacht voor de grenzen van ‘eigen kracht’. Niet iedereen in onze samenleving is hiertoe in staat.
- D66 vindt dat de zorgvrager centraal moet staan. Nog te vaak wordt er gesproken over mensen, in plaats van met mensen. De gemeente is de bestuurslaag die het dichtst bij de inwoners staat. Zij is daarom het beste in staat om het gesprek aan te gaan met de zorgvrager en zijn directe omgeving.

D66 wil:

- dat de gemeente het maatwerk verder uitbouwt dat aansluit bij de specifieke zorgbehoefte. Het is nodig dat er een nog meer samenhangende aanpak komt in het sociaal domein. Denk vanuit inwoners en niet vanuit beleidskaders! Via cliëntenraden en inwonerspanels kan veel informatie worden verkregen;
- dat er een brede en diepgaande evaluatie komt van de transitie sociaal domein. Met de decentralisaties is er immers een omvangrijk en complex takenpakket op de gemeente afgekomen. Waar nodig moet worden bijgestuurd;
- dat de democratische legitimiteit geregeld is en de aanspreekbaarheid helder is. De bovengemeentelijke samenwerking mag er niet toe leiden, dat straks niemand meer aanspreekbaar is;
- dat de positie en inspraak van cliënten en direct betrokkenen via cliëntenraden zijn gewaarborgd;
- lokale organisaties als de Stichting Kompas en de Stichting Welzijn Bommelerwaard ondersteunen. Zij verrichten belangrijk werk dat de maatschappelijke deelname en betrokkenheid bevordert van kwetsbare groepen;
- tijdige en inzichtelijke begrotingen, financiële discipline, snelle en deugdelijke verantwoording en een nadrukkelijke rol voor de rekenkamercommissie;
- dat iedereen de kans heeft om lang en gezond te leven. Daarom vinden we het belangrijk om te investeren in preventie. Van nazorg naar voorzorg!;
- verder investeren in sport en bewegen. We willen dat iedereen, jong en oud, kan werken aan zijn gezondheid en sociale contacten;
- dat Jeugdhulp vooral gebruik maakt van de eigen kracht van gezinnen. Door tijdige signalering, gemeenschappelijke inzet op preventie en effectieve gezinshulp moeten uithuisplaatsingen zoveel mogelijk worden voorkomen;
- het langer thuis laten wonen van ouderen wordt gestimuleerd. Hiervoor is goede huishoudelijke ondersteuning nodig. En de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers moet structureel worden verbeterd. Dit punt heeft nog steeds te weinig aandacht. Ook nieuwe technologie voor het contact met het sociaal netwerk en zorgverleners kan hierbij helpen;
- Wij hebben hierbij extra aandacht voor de gevolgen van dementie. Onze ambitie is een dementievriendelijke gemeente te zijn;
- veel meer aandacht besteden aan het terugdringen van de eenzaamheid. De recente cijfers zijn schrikbarend hoog en niet alleen bij ouderen;
- iedereen de kans bieden om mee te doen. Ook mensen die langdurig werkloos zijn en niet kunnen werken. Jeugdwerkloosheid verdient speciale aandacht. Duidelijk is dat overheidssteun er niet is voor niet-willers;
- dat armoede actief wordt bestreden. Armoede heeft grote gevolgen voor mensen. (Problematische) schulden en armoede gaan hand in hand. De aanpak van schulden is dan ook heel belangrijk. Hierbij gaat het om de totale aanpak, van vroegsignalering tot schuldsanering. Hiervoor is het nodig dat mensen met schulden snel in beeld komen en de juiste ondersteuning krijgen aangeboden;
- dat de gemeente het goede voorbeeld geeft, bijvoorbeeld met bieden van werkervaringsplaatsen en het bieden van kansen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Actieve samenwerking met onderwijs is nodig om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren;

8. Jeugd heeft de toekomst

- Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Jongeren zijn het kapitaal van onze (toekomstige) samenleving. Daarom is er meer samenwerking en overleg met jongeren en jeugdorganisaties nodig. Bij deze doelgroep leven veel ideeën en bestaan initiatieven, die de gemeente heel goed kan benutten.

D66 wil:

- dat er voor jongeren meer te doen is. Bijvoorbeeld oefenruimte voor popbands, gevarieerde uitgaansgelegenheden, ruimte voor creatieve clubs gericht op jongeren van alle leeftijden en andere eigentijdse activiteiten;
- dat jongeren meer worden betrokken bij de gemeentepolitiek en de gemeentelijke besluitvorming. Onder meer door de Jeugdgemeenteraad, jongerenmeetings en internetpanels;
- dat de jeugd sneller passende goede en competente hulp ontvangt wanneer nodig. Alle ketens (huisarts, school, buurtzorg-jong, politie, ggz) moeten korte lijnen hebben met elkaar en vroegtijdig signaleren;
- dat kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen dezelfde ontwikkelingskansen krijgen als andere kinderen. De gemeente heeft hier nadrukkelijk een taak. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen, dat deze kinderen kunnen meedoen aan sport en cultuur. Om dit te realiseren zetten wij in op een 'kindpakket'.

9. Veilig wonen en voorzieningen: twee-eenheid

- Inwoners van de Bommelerwaard zijn tevreden over hun woongebied. Vanuit het hele land komen steeds meer mensen hier naar toe voor hun woongenot. D66 vindt daarom de goed gespreide ontwikkeling van woonvoorzieningen hard nodig.
- Het gaat dan om uitgebalanceerde woonkernen, met groei waar mogelijk. En een behoud van minimaal de huidige voorzieningen, maar liever nog een impuls voor ondernemers en instellingen.
- Een van de kerntaken van de overheid is de veiligheid van de inwoners. In sommige wijken zijn er nog problemen met criminaliteit, overlast door hangjongeren en inbraken.
- De sport en het verenigingsleven vormen sociale trefpunten en geven zuurstof aan de samenleving. Het is belangrijk om de deelname aan sport te bevorderen voor een betere gezondheid.

D66 wil:

- samenwerking tussen verenigingen en het delen van voorzieningen. Intensief multifunctioneel gebruik van accommodaties is noodzakelijk voor een sluitende exploitatie;
- dat sportverenigingen de verbinding leggen met andere sectoren als onderwijs, zorg en ondernemers (sponsoring);
- snelle bouw van het zwembad met sporthal. Het zwembad moet ook eigentijdse en aantrekkelijke functies hebben om recreanten te trekken;
- een Sportplatform van sportverenigingen waaraan de gemeente belangrijke ontwikkelingen voorlegt en om advies vraagt;
- meer ruimten en faciliteiten voor sport en spel. Alle inwoners, in het bijzonder ouderen en kinderen, stimuleren om te sporten en te bewegen. Hierbij behoren ook mentale en zingevingaspecten. In de woonwijken moeten meer uitgebreide speelgelegenheden voor kinderen komen;
- een (meerdaags) sportevenement van nationaal niveau naar Zaltbommel halen. De promotie en het bezoek aan onze gemeente worden hiermee bevorderd;
- scherper inzetten op de woningbehoefte van eigen inwoners, met name starters en senioren. De bouwvolumes voor ouderen zijn onvoldoende, nu de verzorgingshuizen uit het aanbod zijn verdwenen;
- de huisvesting van arbeidsmigranten niet op het terrein van de werkgevers (afhankelijkheidsrelatie). Passende huisvesting moet worden gezocht in bestaande of nieuw te realiseren accommodaties met een capaciteit die voor de arbeidsmigranten zelf, alsook voor de omgeving acceptabel is;
- het gebruik van whatsapp preventiegroepen van inwoners stimuleren om zo meer zicht te houden op de veiligheid van wijken en straten;
- een aanpak van beginnende criminelen met 'preek, peen en zweep'. Vertel wat we van hen verwachten, verleidt en stimuleer hen om mee te doen en normaal gedrag te vertonen. Pak hen stevig aan als ze toch crimineel gedrag vertonen;
- dat de gemeente inwoners voorlicht over dijkveiligheid en wat te doen bij overstromingen. Bijvoorbeeld door het verspreiden van een informatief pakket voor eerste hulp.

Veilig verkeer

- Veel wegen in onze gemeente zijn de afgelopen jaren ingericht als 30-, 50- of 60-verkeerroute. Dit moet zorgen voor veiligere verkeerssituaties. Helaas is er nog steeds veel overlast door te snel rijdende auto's en door teveel vrachtverkeer. Die veroorzaken onveilige situaties en onnodige verkeersslachtoffers.

D66 wil:

- de verkeersoverlast verminderen en is bereid om enkele dijkvakken af te sluiten voor doorgaand snelverkeer en/of vrachtverkeer. Of om eenrichtingsverkeer in te stellen, naast snelheidsbeperkende maatregelen;
- op alle doorgaande wegen in dorpen en wijken minimaal aan een zijde een trottoir. En in het hele gebied vrijliggende fietspaden, met name voor scholieren en toeristen.

Colofon

Dit verkiezingsprogramma is vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering van de afdeling D66 Bommelerwaard op 6 december 2017. Bij de samenstelling van het programma is gebruik gemaakt van de inbreng van deelnemers aan een aantal Tafelgesprekken. Waarvoor onze hartelijke dank!

Redactie:

Thom Ummels in samenwerking met de Programmacommissie, bestaande uit Tom van Engelen, An van Tuijl en Aart Harder.

Met dank aan:

Ontwerp en grafische opmaak; Studio Drijvers, Gameren

Fotografie: d66 Bommelerwaard, Hans van Santen, Arie Mastenbroek en AWFotografie

